

Luboš Andřich

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

jsme v prvním kvartálu roku 2020, a když se ohlédnu za tím minulým, vidím, že nebyl na důležité události zrovna chudý. Ale o tom všem se podrobně psalo. Ať už to byla bitva o autorský zákon v Poslanecké sněmovně, schválení směrnice EU o autorském právu na jednotném digitálním trhu, nebo 100 let od založení OSA.

Proto bych rád připomenul jednu drobnou, opomíjenou společenskou akci, která v tom všem trochu zapadla, a tou je společný oběd s oceněnými autory. Jsou to autoři starší 75 let, které každoročně vybere komise pro ceny OSA. Ale není to proto, že by na stará kolena hladověli. Je to příjemné posezení v tradičních prostorách hotelu Paříž s milými lidmi, v rámci života našeho spolku. Loni v dubnu to byli tito autoři: Jiří Linha, Marta Jiráčková, Marek Kopelent, Jiří Smutný, Milan Uhde, Zdeněk Zahradník, Pavel Chrástina, Jan Slabák, Jan Spálený a Jiří Stivín.

Pak tady mám jednu novou informaci. V lednu 2020 byla založena platforma KVAS (Koordinační Výbor Autorských Spolků). Iniciátorem byl prof. Vadim Petrov a OSA je společně s Dilíí jejím zakladatelem. Koordinační výbor autorů je neformálním sdružením bez právní subjektivity, které se bude scházet maximálně čtyřikrát do roka. Jejimi členy jsou tyto další organizace: Asociace hudebních umělců a vědců – AHUV, Asociace režisérů, scenáristů a dramaturgů – ARAS, Asociace spisovatelů – AS, Český filmový a televizní svaz – FITES, Obec

spisovatelů – OS, PEN klub a Svaz autorů a interpretů – SAI. Prvním případem, kde bude vhodné postupovat společně, je chystaná novela autorského zákona, kde se jistě objeví mnoho protiautorsky zaměřených poslaneckých návrhů. KVAS již oslovil současného ministra kultury, který jeho založení vítá, jako připomínkové a konzultační místo.

A pohled do budoucna? Nejdůležitější událostí současného roku pro nás bude patrně příprava další novely autorského zákona právě v rámci směrnice EU. Schvalovací proces očekáváme v příštím roce. Je jisté, že při této příležitosti opět vypuknou orgie pozměňovacích návrhů, které nebudou v náš prospěch. Často si lámu hlavu, proč je právě autorský zákon vystaven útokům typu: „Proč bychom jednali s kolektivní správou, když má na své straně zákon? Změníme zákon a bude klid.“ A někteří zákonodárci na to slyší, a spravedlnost dostává na frak. Z dobrého zákona se stává špatný zákon. Už v polovině 18. století řekl zakladatel intelektuálního konzervatismu Edmund Burke: Špatné zákony jsou nejhorším druhem tyranie. Je to asi nový trend – vytvářet nátlak na poslance a objednat si zákon „na míru“. A ejhle, objevil jsem, že v tom nejsme úplně sami. Ve zcela jiné oblasti jsem našel stejnou analogii. Četl jsem: Na Broumovsku a Trutnovsku chovatelé hospodářských zvířat volají po redukci vlků (je jich tam 20). Tomáš Havrlant ze Svazu chovatelů ovcí a koz je jedním z nespokojených farmářů, kteří zažalovali stát. Domáhají se toho, aby ministerstvo životního prostředí připravilo změnu zákona o ochraně přírody tak, aby mohl být počet vlků redukován. U nižších soudů totiž neuspěli. Havrlant řekl, že „pokud stát farmářům nevyjde vstříc změnou legislativy, může se zvýšit

pytláctví. Ochránáři to nezmění, na jejich straně je zákon. Je proto potřeba, aby se zákon změnil“. Nepřipomíná vám to něco? Stačí si představit, že jde o uživatele chráněného obsahu, zaměnit slovo pytláctví za pirátství, ochránáře za ochranky, a jsme doma. Než by farmáři svá stáda zabezpečili elektrickými ohradnicemi a pořídili si pastevecké psy, požadují změnu zákona. Vlky pak postřílíme a bude klid. A tak bych měl i jedno přání do nového roku. Nechte vlky a umělce na pokoji. V každém psu je kousek vlka a v každém člověku je kus umělce.

Krásné jarní dny přeje váš

Luboš Andřich
předseda dozorčí rady

